

Ramon Muntanyola, el mossèn del diàleg i la reconciliació

Dll, 17/07/2017 per Catalunya Religió

(*Laura Mor -CR*) Persona de reconciliació, defensor de la llengua catalana, biògraf de Vidal i Barraquer, poeta, escriptor i mossèn de tots, també dels allunyats de l'Església. Aquest 2017, [centenari del naixement](#) de **Ramon Muntanyola**, són molts els qui recorden el seu perfil pastoral compromès i dialogant. Quina Església posaria en pràctica si visqués avui?

El director de l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona **Manuel M. Fuentes** prefereix no fer ficció i remetre's a les fonts documentals. Però creu que si traslladéssim Muntanyola als nostres dies seria “un home eminentment conciliar que apostaria per una Església oberta, compromesa amb la seva gent i amb el país”. És així com ell va viure la seva pròpia realitat, explica.

Home de reconciliació i de perdó

La Guerra Civil marca la seva biografia. L'any 1936 li assassinen el pare, el germà i un tiet. “Com la seva mare, sap el nom de les persones que han participat en l'assassinat dels seus familiars, però no els delata”, explica Fuentes. Empresonat i perseguit, el seu horitzó va ser la bandera de la pau. Aquest és un element clau de la seva personalitat: “Muntanyola [predica sobre la reconciliació i el perdó](#) en un moment en què ningú es referia a aquests temes, dins l'Església tampoc”.

D'esperit lliure, en una ocasió Ramon Muntanyola i Llorach es defineix a si mateix com a “ocell de bosc, però no de gàbia”. Neix l'any 1917 a l'Espluga de Francolí, a la Conca de Barberà. Fill d'una família de conviccions cristianes, amb deu anys ingressa al seminari dels paüls a Bellpuig. Fa el noviciat a Palma de Mallorca, però un cop allí decideix abandonar la vida religiosa i optar per fer-se capellà ras. La tardor de 1933 entra al seminari de Tarragona. Al llarg del seu ministeri, la tasca com a pastor el porta a Montbrió, Reus, Guimerà, Ciutadilla, Montblanc, Alcover,

Mont-ral, Rojals, Farena i els Omells de Na Gaia, Senan i Salou.

Muntanyola dedica molts esforços a dialogar i a construir ponts d'entesa. Arreu on va es fa estimar. Fuentes el descriu com a “persona sempre positiva, propositiva, amb ganes de treballar, de fer coses, i que fins l'últim moment estava disposat a jugar-se-la”, diu Fuentes.

Més enllà dels prejudicis politicsocials

L'arxiver explica que “va participar amb les missions populars, que en aquell moment eren l'expressió del nacionalcatolicisme més ranci”. Però que “les utilitzarà com una possibilitat nova del que avui en diríem evangelització”. El seu objectiu era “arribar a persones diferents per intentar vèncer els prejudicis politicsocials que hi havia respecte l'Església”, apunta Fuentes.

I el domini de l'oratòria complementava les intuïcions socials de Muntanyola. “De llenguatge àgil, ràpid, brillant, ocurrent, capaç de desdramatitzar moltes situacions”. El capellà de l'Espluga de Francolí predicarà per tot Catalunya i també fora del seu país. Fuentes en destaca la “gran capacitat de seduir l'auditori” i la preocupació perquè el missatge “arribi a totes les persones, sense que ho impedeixin els prejudicis politicsocials”.

Una preocupació que el fa [pioner en l'ús dels mitjans de comunicació social](#). L'any 1947 publica en català *La veu de la parròquia* amb la voluntat d'enfortir els llaços entre parroquians, però també de “poder arribar a persones que per motius diversos es troben allunyades de l'Església, de tendir ponts amb els que no vénen”, apunta Fuentes. “Muntanyola deia que la tasca d'un rector no és només sobre aquells que ja vénen sinó que és sobre totes les persones”. Per això puntualitza que el Full “no es tracta d'un mitjà de propaganda” ni amaga “una idea absolutament proselitista”, sinó que el considera “una ocasió per tendir ponts”.

Muntanyola, defensor del català

La llengua catalana és un pilar també en la seva persona. En defensa l'ús quotidià i també el literari. Entre 1950 i 1952 publica el que es considera el precedent del *Serra d'Or*. Es tracta de la revista *Ressò*, on hi “participaran Carné i tota una colla de poetes literats del país i algunes persones en la clandestinitat”. Aquí s'hi llegeix, segons Fuentes, “aquest interès gran de que els mitjans de comunicació serveixin també per la construcció del país”.

Escriptor i poeta, la seva formació cultural no l'impedeix servir-se de “l'imaginari col·lectiu popular per adreçar-se a les persones”. Segons Fuentes “això fa que sigui molt accessible, que pugui arribar a la gent”. Un tret diferencial amb d'altres companys que “presenten la seva sacralitat més aviat com una distància”. En el cas de Muntanyola “el seu ministeri es converteix en una mena de pont on les persones hi poden transitar, no totes buscant el mateix”.

Com a biògraf del cardenal Vidal i Barraquer reivindica “la pastoral d'abans de la guerra, de tipus europeu i més especialitzat”. Ho fa amb el llibre *Vidal i Barraquer, cardenal de la pau* (1970) on hi presenta “una altra manera de fer de l'Església, que no va ser la que va triomfar”, apunta l'arxiver. Muntanyola defensa el cardenal “en una època en què havia estat molt difamat”.

Muntanyola va exercir el seu ministeri com a sacerdot amb molta iniciativa i

llibertat. El setembre del 1973 a Barcelona, dos dies abans de morir, estirat al llit, li va dir al seu amic i [pare conciliar Josep Pont i Gol](#): “Encara hem de fer moltes coses a Tarragona”.